

Alkotmánybíróság

1015 Budapest, Donáti u. 35-45.

1535 Budapest, Pf. 773.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1205-P/2016
Bevezetett:	2016 JÚN 27, Személyesen
Példány:	1
Kezelőiroda:	N

Tárgy: Alkotmányjogi panasz a 2015. évi CCXIV. Törvény ügyében**Tisztelt Alkotmánybíróság!**

Alulírott [REDACTED]

[REDACTED] szám alatti lakos -továbbiakban Indítványozó-, az Alaptörvény 24. cikkének (2) bekezdés c) pontjában nevesített, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLL törvény (továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdésében konkretizált alkotmánybírói hatáskör és ugyancsak az Abtv. 26. § (2) bekezdésében foglalt indítványozói jogosultság alapján, az Abtv. 30. § (1) bekezdésében előírt törvényi határidőn belül, az alábbi

ALKOTMÁNYJOGI PANASZ INDÍTVÁNYT

terjesztem elő.

A. KÉRELMEK

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy „a tőkepiac stabilitásának erősítése érdekében tett egyes kárrendezési intézkedésekről” szóló 2015. évi CCXIV. törvény (továbbiakban: Törvény)

- 15. § (4) bekezdése
- 16. § (4) bekezdése
- 17. § (2) bekezdése

alaptörvény-ellenességét megállapítani és a rendelkezéseket az Abtv. 41. § (1) alkalmazásával megsemmisíteni szíveskedjen.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a 15. § (4) és a 17. § (2) bekezdések vonatkozásában az Abtv. 45. § (4) bekezdésében biztosított joggal élve ex tunc, a kihirdetésre visszamenőleges hatályú megsemmisítést alkalmazzon, mivel a 15. § (4) és 17. § (2) bekezdések alkalmazása által az indítványozónak okozott jogsérelem csak ilyen módon orvosolható.

B. A HIVATKOZOTT JOGSZABÁLTI ÉS ALAPTÖRVÉNYI RENDELKEZÉSEK

A tőkepiac stabilitásának erősítése érdekében tett egyes kárrendezési intézkedésekről szóló 2015. évi CCXIV. törvény a Törvény 19. §-a szerint 2016. január 1-jén lépett hatályba.

Ba.- A TÖRVÉNY SÉRELMESENEK TARTOTT RENDELKEZÉSEI

15.§ (4) bek.: „A kárrendezésre jogosult teljes követelése, a követelés biztosítékai, valamint a követeléshez kapcsolódó igények - ide értve a bűncselekménnyel okozott kár megtérítése, illetve az egyéb kártérítés iránti igényeket is - az ellenérték megfizetésével egyidejűleg e törvény erejénél fogva az Alapra szállnak át.”

16. § (4) bek.: „A kárrendezésre jogosult részére fizetendő ellenérték meghatározása során a (3) bekezdés szerinti összegből le kell vonni a kárrendezésre jogosultnak vagy jogelődjének 2008. január 1-jétől az 1. § (1) bekezdése szerinti kibocsátó által kibocsátott kötvényére tekintettel jóváírt hozamot.”

17. § (2) bek.: „Az Alap a követelés (kötvény vagy pénzkövetelés) átszállásától számított 40 napon belül az adós ellen folyamatban lévő felszámolási eljárásban akkor is jogosult hitelezői igényt érvényesíteni, ha a hitelezői bejelentésre rendelkezésre álló határidő eltelt, függetlenül attól, hogy a követelés eredeti jogosultja a hitelezői igényt bejelentette-e.”

B.b. AZ ALAPTÖRVÉNY HIVATKOZOTT RENDELKEZÉSEI ÉS A KORÁBBI ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGI DÖNTÉSEK HIVATKOZHATÓSÁGA

1. Az Alaptörvény hivatkozott rendelkezései

Indítványunkban az Alaptörvény következő cikkeinek sérelmét állítjuk (idézve a korábbi alkotmányi szabályozást is a korábbi AB határozatok hivatkozhatósága alátámasztásaként)

Alaptörvény XV. cikk:

„(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja”.

A korábbi alkotmányi szabályozás:

70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.

(2) Az embereknek az (1) bekezdés szerinti bármilyen hátrányos megkülönböztetését a törvény szigorúan bünteti.

(3) A Magyar Köztársaság a jogegyenlőség megvalósulását az esélyegyenlőtlenségek kiküszöbölését célzó intézkedésekkel is segíti.

Alaptörvény XIII. cikk:

„(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

(2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet”.

A korábbi alkotmányi szabályozás:

13. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a tulajdonhoz való jogot.

(2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben szabályozott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.

Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése:

„1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

A korábbi alkotmányi szabályozás:

2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.

Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése:

„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

A korábbi alkotmányi szabályozás:

57. § (5) A Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslati jogot - a jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében, azzal arányosan - a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvény korlátozhatja.

Mivel egyes alapvető jogok tekintetében állítunk alaptörvény-ellenességet, indokolt nevesíteni azt, hogy milyen esetben engedi meg az Alaptörvény az alapvető jogok korlátozását.

Az Alaptörvény "Szabadság és felelősség" fejezetében foglalt I. cikkének (3) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

2. A korábbi döntések hivatkozhatósága

Indítványomban több esetben az Alkotmánybíróság korábbi döntéseire is hivatkozunk bár tudjuk, hogy Magyarország Alaptörvényének negyedik módosítása (2013. március 25.) 19. cikkének (2) bekezdése 2013. április 1-jei hatállyal megváltoztatta az Alaptörvény Záró és vegyes rendelkezések 5. pontját, és annak szövegét a következőképpen állapította meg: „az Alaptörvény hatálybalépése előtt meghozott alkotmánybírósági határozatok hatályukat veszítik. E rendelkezés nem érinti az ezen határozat által kifejtett joghatásokat.”

Az Alaptörvény hatálybalépését követően az Alkotmánybíróság azonban a korábbi alkotmányon alapuló határozatairól kimondta, hogy az újabb ügyekben felhasználhatja az Alaptörvény hatálybalépése előtt hozott határozataiban szereplő érveket, ha „az Alaptörvény konkrét - az előző Alkotmányban foglaltakkal azonos vagy hasonló tartalmú - rendelkezései és értelmezési szabályai alapján ez lehetséges.” A korábbi Alkotmányon alapuló határozatokban kifejtett elvi jellegű megállapítások felhasználása tehát megkívánja az előző Alkotmány és az Alaptörvény megfelelő szabályainak összevetését és mérlegelését is tekintettel.

Az Alkotmánybíróság az újabb ügyekben vizsgálendő alkotmányjogi kérdéseknél felhasználhatja a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket és alkotmányossági összefüggéseket, ha az Alaptörvény adott szakaszának az Alkotmánnyal fennálló tartalmi egyezése, az Alaptörvény egészét illető kontextuális egyezősége, az Alaptörvény értelmezési szabályainak figyelembevétele és a konkrét ügy alapján a megállapítások alkalmazhatóságának nincs akadálya, továbbá szükségesnek mutatkozik ezeknek a meghozandó döntés indokolásába történő beillesztése. Az Alkotmánybíróság - a fenti feltételek vizsgálata mellett - a hatályát veszített alkotmánybírósági határozat forrásként történő megjelölésével, a lényegi, az adott ügyben felmerülő alkotmányossági kérdés eldöntéséhez szükséges mértékű és terjedelmű tartalmi vagy szövegszerű megjelenítéssel hivatkozhatja, vagy idézheti a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket. Az indokolásnak és alkotmányjogi forrásainak ugyan is a demokratikus jogállamban mindenki számára megismerhetőnek, ellenőrizhetőnek kell lennie, a jogbiztonság igénye az, hogy a döntési megfontolások átláthatóak, követhetőek legyenek. A nyilvános érvelés a döntés indokolásának a létalapja; A korábbi határozatokban kifejtett érvek felhasználhatóságát az Alkotmánybíróság mindig esetről esetre, a konkrét ügy kontextusában vizsgálja.”

INDOKOLÁS

C. A HATÁSKÖRRE VONATKOZÓ INDÍTVÁNY ELJÁRÁSI FELTÉTELEINEK TELJESÜLÉSE

1. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„Az (1) bekezdéstől eltérően, az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha

a) az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és

b) nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.”

C.a. AZ INDÍTVÁNYOZÓ SZEMÉLYES ÉRINTETTSÉGE

Az alábbiakban előadom azon tényeket, amelyek közvetlen érintettségemet támasztják alá.

Álláspontom szerint, esetemben fennáll az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti közvetlen érintettség és jogsérelem, mivel a felszámolás alatt álló Quaestor Értékpapír Zrt. korábbi ügyfeleként, amit a

mellékletként csatolt (a) számlaszerződés, (b) a Pénzügyi Stabilitási és Nonprofit Kft. Illetve a Quaestor Értékpapír Zrt. egyenlegközlői, (C) az egykori Quaestor Károsultak Kárrendezési Alapjának kárrendezési határozata, valamint (e) a Kárrendezési Alap kárrendezési határozata szerint, a Törvény hatálya alá tartozó, kárrendezési kérelmet benyújtott, a Kárrendezési Alap által elismert kárrendezésre jogosult személy.

A Törvény 2. §-a szerint:

(1) bek.: Kárrendezésre jogosult - a 3. § (3) bekezdésében foglalt kivétellel - az a magánszemély, jogi személy és más szervezet, aki vagy amely az 1. § szerinti ügyletekből eredően a kibocsátóval vagy a befektetési szolgáltatóval szemben fennálló követeléssel (a továbbiakban: követelés) a befektetési szolgáltató felszámolása jogerős elrendelésének napján és a kárrendezési kérelem benyújtásának napján egyaránt rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdésen túl kárrendezésre jogosult az is,

a) aki az 1. § szerinti ügyletekből eredően a követelést általános jogutódként attól szerezte, aki a követeléssel a befektetési szolgáltató felszámolása jogerős elrendelésének napján rendelkezett,

b) akinek kötvényét nem az (1) bekezdés szerinti befektetési szolgáltató tartja nyilván, azzal, hogy a felszámolás elrendelésének napjára vonatkozó, (1) bekezdés szerinti feltétel arra a befektetési szolgáltatóra vonatkozik, amely számára a kötvényt értékesítette.

Az Indítványozó tehát a *Kárrendezési Alap által igazoltan* a Törvény hatálya alá tartozó természetes személy, amely Törvény sérelmesnek vélt rendelkezései a panaszos személyét, konkrét jogviszonyát *közvetlenül és ténylegesen, aktuálisan* érintő rendelkezéseket állapítanak meg, amelynek következtében a panaszos alapjogai - a D. pontban kifejtett módon sérülnek.

c.a. Az Indítványozó érintettsége

Az Indítványozó 2003. óta Quaestor ügyfél, a számlaszerződését 2003. január 16.-án kötötte a Quaestor Értékpapír Zrt.-vel (továbbiakban: QÉP). Az indítványozó az esetek nagyon nagy részében nem kapott szerződést illetve más bizonylatot a megkötött és teljesült ügyletekről, arra hivatkozva, hogy az ügyleteket a QÉP WebBróker rendszerén keresztül ellenőrizni tudja, illetve a szerződések, bizonylatok szükség esetén későbbiekben bármikor pótolhatóak. Ebből kifolyólag az indítványozó kárt szenvedett, „nyitott” Quaestor Financial Hurrira Kft. által kibocsátott kötvényeinek szerződéseit a QÉP felfüggesztését követően, 2015 márciusában kerültek pótlásra –a QÉP miskolci irodájában, mivel ennek a szükségszerűsége nyilvánvalóan indokolt volt. A lezárt kötvényügyletek szerződéseinek és elszámolásainak pótlásának szükségessége tekintetében, a QÉP Miskolci irodájának a bezárása előtt 2015. áprilisában semmilyen olyan tény nem merült fel, amely ezt indokolta és szükségszerűvé tette volna, ezért az indítványozó részére a lezárt kötvény ügyletekre vonatkozó szerződések, elszámolások, bizonylatok nem kerültek pótlásra, azokkal nem rendelkezik.

Így az indítványozó csak a Quaestor Hurrira Zrt. (továbbiakban: Hurrira) utólag valótlannak bizonyult csődbejelentésének napján, 2015. március 9-én élő kötvénykövetelésekről rendelkezik adásvételi szerződésekkel, ahol a kötvények mennyisége megegyezik a Pénzügyi Stabilitási és Felszámoló Nonprofit Kft (továbbiakban: PSFN vagy felszámoló) 2015. ápr. 22-i állapotot tükröző egyenlegközlő) ével illetve a Kárrendezési Alap kárrendezési határozata szerinti 37.397.740 Ft. bekerülési értékű Quaestor Hurrira kötvénnyel rendelkezett 2015. ápr. 22-én, amire a Kárrendezési Alap 7.907.220 Ft. kárrendezést állapított meg. Ezzel nem kezelte őt egyenlő méltóságú félként azzal a 3 millió Ft. alatti követeléssel rendelkező károsulttal, aki a Quaestor 2015. márc. 9-i (utólag valótlannak bizonyult) csődbejelentése előtt kevesebb, mint egy évvel nyitott számlát, kevesebb, mint 3 millió Ft. összeget helyezett Quaestor Hurrira kötvényekbe, azokból soha nem vett ki, és azokra kamatot soha nem is kapott. Ez a példában szereplő 3 millió Ft. alatti követeléssel rendelkező károsult 100% kárrendezésben részesül, míg az indítványozó ██████████ Ft-ban, amivel a Törvényhozó nem kezeli őt egyenlő méltóságú félként.

Ez a Törvény 16. § (4) bekezdésének diszkriminatív, voltából adódik, amely szerint [a] kárrendezésre jogosult részére fizetendő ellenérték meghatározása során a (3) bekezdés szerinti összegből le kell vonni a kárrendezésre jogosultnak vagy jogelődjének 2008. január 1-jétől az 1. § (1) bekezdése szerinti kibocsátó által kibocsátott kötvényére tekintettel jóváírt hozamot. Mivel a 16. § (3) bekezdése a

kárrendezés alapját 30 millió Ft-ban maximalizálja, viszont a 16. § (4) bekezdése a valamennyi, tehát a 30 millió Ft. feletti tőkére kapott hozamot is levonni rendeli, ezáltal az akár csak néhány évnyi Quaestor kapcsolattal rendelkező 30 millió feletti károsultak többségét gyakorlatilag kizárta a kárrendezésből, egyszerűen a vagyoni helyzetük alapján diszkriminálva őket.

Másrészt a Kárrendezési Alap az Indítványozó aktuális (2015. ápr. 22-én élő kötvénykövetelése) adásvételi szerződéseiben szereplő, illetve a PSFN egyenlegközlőjében szereplő 37.397.740 Ft. kötvény bekerülési értékkel számolt, amit így az Indítványozó le tudott ellenőrizni. A Törvény értelmében ebből vont le az Alap a meglévő és korábbi hozamai alapján [REDACTED] Ft-t, amit viszont az Indítványozó nem tud ellenőrizni, mert korábbi adásvételi szerződése nem rendelkezett meg, hiszen azokkal többnyire nem is rendelkezett és azoknak már nem volt joghatása, azt jogi álláspontunk szerint csak a Törvény teremtette meg visszamenőleges hatállyal ismét.

A Kárrendezési Alap a teljes aktuális és már visszaváltott kötvény mennyiségre a QÉP nyilvántartásából -amely soha nem volt auditálva- állapította meg a hozamot, amely cég az Indítványozó számára meg nem ismerhető módon meghamisított nyilvántartást vezetett, így tudta a 150 milliárdos kötvénykibocsátást leplezni a Kelet Rt. illetve a Pénzügyi Felügyelet elől. Az indítványozó emlékei szerint nem rendelkezett olyan nagy kötvénymennyiséggel a múltban, ami ekkora levonást indokolna, ezt azonban bizonyítani nem tudja a hiányzó lejárt adásvételi szerződesei miatt. A Quaestor Értékpapír Zrt. az Indítványozó számára megismerhető módon meghamisított nyilvántartása miatt az Indítványozónak alapvető fontossággal bírna, hogy a hozamai a teljes a hozamszámításba bevont kötvénymennyiségre ellenőrizni tudja, ezt azonban nem tudja megtenni, mert lejárt adásvételi szerződéseivel nem rendelkezik, ahhoz a Törvény utólag, évekkal a lejártuk után rendelt joghatályt. A levont hozamok értéke okán kifogással éltem a Kártalanítási Alap illetve a felszámoló felé -melléklet tartalmazza a rendelkezésre álló dokumentációt-, azonban érdemben nem fogalmozok a kifogással, a QÉP adatbázisából kinyerhető információra hivatkozom. Holott a jogalkotó azért hivatkozik az ügyviteli rend által előírt 8 éves időszakra a hozamlevonás okán, mert ezen időszakban a Q.-nál rendelkezésre állnak a papíralapú bizonylatok, amelyek teljes körű bizonyító erővel rendelkeznének, ha azon az ügyfél valós aláírása szerepel. A felszámoló birtokában vannak ezen bizonyító erejű dokumentumok, de „bizonyos” általam nem ismert, csak feltételezett okok miatt nem kívánja a bizonyító erejű köz okiratokat felhasználni a hozamszámítás bizonyítására.

Kifogásolható továbbá, hogy mint esetemben is soha nem vettem fel hozamot a Q.-ból, nincs és nem került a birtokomba a levont hozam 1 Ft-ja sem, de a Törvény értelmezése szerint nem tesz különbséget a valósan a hozamot birtokló, részben tőkemegtérülésben részesült károsult és a nagyjából „csak befizető”, de egyetlen Ft. birtokában nem lévő károsultak között, ami szintén a hátrányos megkülönböztetés jeles bizonyítéka.

Harmadrészt, pedig a Törvény 16. § (4) bekezdése a 2008. jan. 1-től jóváírt hozamokat rendelte levonni. Ez kiterjed a Törvény 1. § (1) bekezdése, és a Kárrendezési Alap Kárrendezési Szabályzatának 5.2. pontja szerint a QÉP által forgalmazott, Quaestor Pénzügyi Tanácsadó Zrt. (továbbiakban: QPT) által kibocsátott Quaestor Ingatlankötvényekre is. A QPT Ingatlan kötvény programja 2001 és 2013 között futott, a cég valamennyi hitelezőjének kötvényéből adódó tőkekövetelést és a hozamokat legkésőbb 2013-ban visszafizette. A QPT valamennyi Ingatlankötvény tulajdonost kifizette, így ezek a követelések megszerzett tulajdonná váltak.

A Quaestor Hurrira kötvények éves kamatkuponnal rendelkeztek, a hozamokat minden évben jóváírták az ügyfelek pénzeszközében. Mivel a Quaestor Hurrira Kft-t 2007-ben alapították, az éves kamatfizetés miatt hozamot először 2008-ban fizetett, de ezek a befektetések nem lehettek 2007-nél régebbiek. A QPT Ingatlan kötvények azonban a Quaestor Hurrira kötvényekkel szemben nem rendelkeztek évi kamatkuponnal, hozamot egy összegben a kötvény lejáratkor, 10 év futamidő után fizettek. Emiatt viszont egy 2011-ben lejárt, és hozamot 2011-ben fizető kötvény esetében valamennyi 2001-től felhalmozott hozamot le kell vonni a Törvény 16. § (4) bekezdése szerint, mert azt 2011-ben írták jóvá. Egy tíz éves befektetés összhozamáról van szó, nem 2008. jan. 1. utáni befektetések hozamáról, amit álláspontom szerint alaptörvény-ellenesen rendel levonni a Törvény 16. § (4) bekezdése. Ilyen időtávon az inflációt már nem lehet figyelmen kívül hagyni. Fel kívánom hívni a tisztelt Alkotmánybíróság figyelmét arra, hogy ezekben az években még a mainál lényegesen

magasabb, akár kétszámjegyű infláció is volt, vagyis 100 Ft. lényegesen magasabb vásárlóerővel rendelkezett, mint 2015. ápr. 22-én, vagy 2016-ban, amikor a Törvény szerint a kifizetések meg fognak történni.

A Tpt. által fizetett BEVA kárrendezés alkotmányosságát nem vonta kétségbe senki, a Tpt. BEVA kárrendezési szabályai álláspontunk szerint is alkotmányosak. Az Alkotmánybíróság 32/2015. (XI 19.) határozatában megjegyezte ugyan, hogy aggályos lehet az, ha a károsultak kárrendezése a korábban realizált előnyök figyelmen kívül hagyásával történik, álláspontunk szerint azonban ebből nem következik egy olyan szabályozás szükségessége, különösen pedig alkotmányossága, amely olyan károsultakat is teljes mértékben kizár a kárrendezésből, akik korábban semmilyen pénzt nem vettek ki a Quaestorból. Az Indítványozó esetében a kárrendezés alapjának 30 millióban történő limitálása, míg a teljes körű, a hatásában 12 évre visszamenő hozamlevonás, és a kötvényprogramjukat évekkel ezelőtt teljes mértékben lezáró kibocsátók kötvényhozamainak bevonása a levonásokba vezetett oda, hogy a kárrendezés nagyon sok esetben nulla lett. Az Indítványozó ismerete -nyilvános média nyilatkozat- szerint 12 000 ilyen nullás határozat van.

Az alkotmánybíróság határozatát, -32/2015. (XI 19.)- „[94] Ezen túlmenően az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a hátrányos megkülönböztetés szempontjából aggályos lehet az körülmény is, ha a károsultak kártalanítása a korábban realizált előnyök figyelmen kívül hagyásával történik. Ez ugyanis azt jelentené, hogy egyes befektetők (akik lényegében a korábbi évek – piacinál feltehetően magasabb – hozamát is évente „tőkésítették”) nemcsak a tőkére, hanem a hozamra is kiterjedő kártalanításban részesülnének. Erre a körülményre a jogalkotónak az esetleges újraszabályozás esetében figyelemmel kell lennie.”

Értelmezve, a kötvénypiac sajátosságait megvizsgálva, megállapítható, hogy a Q. Hurrira kötvények kötvényszortimentjétől, lejáratától függően 1,0-1,2-1,5%-kal magasabb hozamot biztosítottak a károsultak számára, mint a piaci referencia kötvényhozam, -ez magyarázhatja azon tényt is, hogy a Q.-nál folyó kötvényüggyel, nem volt olyan kirívó, amely jelentősen felkeltette volna a hatóságok és a pénzügyi piaci szereplők figyelmét az életszerűtlen feltételekre- indokolatlan és ésszerűtlen és legfőképpen hátrányosan diszkriminatív a Törvény által elvonni rendelt hozam mértéke. Ha a Törvény a károsultak által elért hozam prémiumot vonja el az nyilván nem lehetne alkotmány sértő, ha Törvény a nyitott szerződések esetében a korábban jóváírt hozamokat, mint tőkemegtérülést vonja el szintén jogszerűnek tekinthető, de jelen helyzet már büntető jellegű, különösen hátrányos megkülönböztetésnek minősül álláspontom szerint.

C.b. A TÖRVÉNY HATÁLYOSULÁSA SORÁN KÖZVETLENÜL, BÍRÓI DÖNTÉS NÉLKÜL BEKÖVETKEZETT JOGSÉRELEM

Álláspontom szerint az alábbiakban előterjesztett érveink alapján megvalósul az a helyzet, hogy az „alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem”, és „nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás”.

A vitatott szabályok közvetlenül, bírói jogalkalmazói döntés nélkül hatályosuló rendelkezések, *nincs* ugyanis *olyan hatósági vagy bírósági döntés, amely közvetlenül az alkotmányjogi panasz tárgyát képező, feltételezett alapjogsértést.* Az indítványozók által állított alapjogsérelem tehát közvetlenül a sérelmezett jogszabály rendelkezésének hatályosulásából következik. Ugyan a kárrendezés tényleges mértékéről a Kárrendezési Alap jogosult dönten, e döntés meghozatalára azonban a Törvény adta kereteken belül kerülhet sor, *így az deklaratív típusú.* Az Alkotmánybíróság kizárólag abban az esetben állapíthatná meg a közvetlenség hiányát, ha a jogszabály érvényesüléséhez konstitutív hatályú végrehajtási aktus lenne szükséges, jelen esetben azonban a közvetlenség követelménye szempontjából az a meghatározó, hogy a kifogásolt jogszabályi rendelkezések maguk érintik az indítványozó alapjogait.

A törvény alkalmazására, érvényesítésére vonatkozó cselekmények a panasz benyújtásakor ugyan még nem történtek meg, de a jogszabály erejénél fogva olyan jogi helyzet keletkezett, amelynek alapján egyértelműen megállapítható, hogy az érintett számára a panaszolt jogsérelem *záros határidőn belül, elkerülhetetlenül* be fognak következni.

C.c. A JOGORVOSLATI LEHETŐSÉG HIÁNYA

Az Indítványozók számára jogorvoslati lehetőség nem áll rendelkezésre ("nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati lehetőség"), emiatt az indítványozás feltétele e vonatkozásban is fennáll.

C.d. ALAPVETŐ ALKOTMÁNYJOGI KÉRDÉS

Az Abtv. 29. § szerint „az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be”.

Álláspontom szerint a támadott rendelkezések több szempontból is alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést tartalmaznak.

- Az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlata szerint adott alkotmányjogi probléma országos elszaporodottsága, vagy *nagyobb számban ismétlődő*, visszatérő jellege megalapozza annak alapvető jelentőségét. A Törvény kétség kívül valamennyi - a társadalom meghatározott részét képező - kárrendezésre jogosult személy alapvető jogait érintő rendelkezéseket tartalmaz, így e rendelkezések vizsgálata túlmutat a jelen indítványban bemutatott eseteken.

- A magánjogi viszonyokba történt jelentős állami beavatkozás önmagában megalapozza az érdemi vizsgálat szükségességét.

Úgy vélem, alapvető alkotmányjogi jelentősége van tehát annak, hogy az Alkotmánybíróság a Törvény vonatkozó rendelkezéseit az alább kifejtett alapjogsérelmekkel összefüggésben érdemben vizsgálja.

C.e. EGYÉB FORMAI FELTÉTELEK

1. Indítványomat az Abtv. 53. § (2) bekezdéséből adódóan - a 26. § (2) bekezdésére vonatkozó előírás miatt - közvetlenül az Alkotmánybíróságnál terjesztettük elő.

2. Indítványom tartalmazza az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdésében a "határozott kérelemmel" kapcsolatosan felsorolt kötelező tartalmi elemeket, mivel magában foglalja az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti, az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó hivatkozást, amely egyben az indítványozó jogosultságát megalapozza, az eljárás megindításának az indokait és a jogsérelem lényegét, az Alkotmánybíróság által vizsgálandó jogszabályi rendelkezést, az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit, a támadott rendelkezések alaptörvény-ellenességére vonatkozó részletes okfejtést, továbbá a panasz kifejezett kérelmet fogalmaz meg az alaptörvény-ellenesnek ítélt jogszabályi rendelkezések megsemmisítésére.

3. Mivel a támadott rendelkezés 2016. január 1-jén lépett hatályba, indítványom az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt elvárást teljesíti: az alap törvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan napon belül, írásban nyújtottuk be.

4. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz ebben a vonatkozásban "kivételesen" kezdeményezhető. Figyelemmel arra, hogy az (1) bekezdésben elvárt feltételek esetünkben nem állhatnak rendelkezésre, úgy vélem, indítványom az Alkotmánybíróság eljárásának megindítására e vonatkozásban is alkalmas.

D. A TARTALMI ALAPTÖRVÉNY-ELLENESÉGET ALÁTÁMASZTÓ ÉRVEK ÉS AZOK INDOKOLÁSA

(az Abtv. 52. § (1) bekezdés b), d) és e) pont jaira **figyelemmel kialakítva**)

Kiindulópontom az **Alaptörvény T) cikk (3) bekezdése**, ami kimondja: "Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel". Indítványomat alátámasztandó, külön pontokba rendezve foglalkozunk

össze a támadott rendelkezés által vélelmezetten sérülő alaptörvényi rendelkezéseket és az alaptörvény-ellenesség indokait. Ezeknek az alaptörvényi szabályoknak a sérelme a T) cikk (3) bekezdésének sérelmét is automatikusan eredményezi.

Az Alkotmánybíróság a 3062/2012. (VII. 26.) AB határozatában utalt arra, hogy a panaszbeadványok befogadásának törvényi feltétele, hogy az az indítványozó "Alaptörvényben biztosított jogának sérelme", illetve "alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán" bekövetkezett jogsérelem esetén kerüljön benyújtásra.

Indítványomban igazolni törekszem azt, hogy az említett határozatban foglaltak szerint hivatkozási alapként elfogadható, a visszaható hatály tilalmának, mint a jogállamiság elve (alkotmányjogi panasz eljárásban) az Alkotmánybíróság által is elfogadható hivatkozási alapjának - és más jogállami összetevők - sérelmét eredményező szabályozás jött létre, illetve azt, hogy a jogállamiság (Jogbiztonság) sérelme egyidejűleg más, Alaptörvényben foglalt alapvető jogok sérelmét is eredményezi.

I.

Az Alaptörvény XV. cikk sérelme - a hátrányos megkülönböztetés tilalma

Az Alaptörvény XV: cikkének (1) bekezdése szerint:

„(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes”.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja”.

A jogegyenlőségi szabály sérelméhez az alkotmánybírósági gyakorlatból az alábbiakra lehet támaszkodni:

A 2015. évi XXXIX. törvénnyel kapcsolatban (első Quaestor-törvény) a diszkriminációra hivatkozó magánszemélyek beadványával kapcsolatban a 32/2015. (XI. 19.) AB határozat, indoklás [79] megjegyezte, hogy "[a] magánszemély indítványozók kérelmüket az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésére alapították, amely rendelkezés az abban említett tulajdonságok alapján történő különbségtételt tiltja (a felsorolás nem taxatív, hanem nyitott, mivel az úgynevezett "egyéb helyzet" szerinti különbségtétel is tiltott). A felsorolt tulajdonságok elsősorban "az egyén tulajdonságai" {42/2012. (XII. 20.) /IB határozat, Indoklás [41]}. A Tv. hatályának meghatározása által teremtett differenciálás azonban nem köthető egyetlen, az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése szerinti tulajdonsághoz sem. Ebből következően a támadott jogszabályi rendelkezés alkotmányosságát nem az Alaptörvény XV. cikk (2), hanem az (1) bekezdése alapján kell megítélni, amely az általános jogegyenlőségi szabály alapján "a jogrend valamennyi szabálya tekintetében azért biztosítja az egyenlő kezelés követelményét, mert az egyenlőség végső alapja az egyenlő méltóság" {8/2015. (IV. 17.) AB határozat, Indoklás [41]}." Ezen iránymutatást követve jelen alkotmányjogi panasz indítványozó (akit ugyancsak nem egyéni tulajdonságaik alapján diszkriminál a Törvény) indítványt diszkriminációra vonatkozó részét ugyancsak az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdés sérelmére hivatkozva nyújtom be.

A jogegyenlőségi elv lényege hogy az állam, mint közhatalom - mint jogalkotó és jogalkalmazó - a jogok és kötelezettségek megállapítása során köteles az azonos helyzetben levő jogalanyokat indokolatlan megkülönböztetés nélkül, egyenlőként kezelni [30/1997. (IV. 29.) AB határozat]. A jogegyenlőség alkotmányos követelményét, illetve a diszkrimináció tilalma alanyi jogokkal kapcsolatos alkotmányi rendelkezés [1097/B/1993. AB határozat]. A jogegyenlőség lényege, hogy az állam, mint közhatalom, s mint jogalkotó köteles egyenlő elbánást biztosítani a területén tartózkodó minden személy számára [61/1992. (XI. 20.) AB határozat].

Az Alkotmánybíróság szerint a diszkrimináció tilalma nem jelenti azt, miszerint minden, még a végső soron nagyobb társadalmi egyenlőséget célzó megkülönböztetés is tilos. A megkülönböztetés tilalma arra vonatkozik, hogy a jognak mindenkit egyenlőként (egyenlő

méltóságú személyként) kell kezelnie, azaz az emberi méltóság alapjogán nem eshet csorba, azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyént szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell a jogosultságok és a kedvezmények elosztásának szempontjait meghatározni [9/1990. (IV. 25.) AB határozat].

Az Alkotmánybíróság megfogalmazásában a jogegyenlőség nem jelenti a természetes személyeknek a jogon kívüli szempontok szerinti egyenlőségét is.

Az állam joga - s egyben bizonyos körben kötelezettsége is -, hogy a jogalkotás során figyelembe vegye az emberek között ténylegesen meglévő különbségeket [521/B /1991. AB határozat, 61/1992. (XI. 20.) AB határozat].

Alapjogokon kívüli egyéb jogok esetében akkor állapít meg az Alkotmánybíróság alkotmányellenes megkülönböztetést, ha annak nincs tárgyilagos mérlegelés szerint ésszerű indoka, vagyis önkényes [35/1994. (VI. 24.) AB határozat] és indokolatlan. Az önkényes, ésszerű indok nélküli megkülönböztetés ugyanis sérti az emberi méltóság alapját, mert ilyen esetben a törvényhozó bizonyosan nem kezelte az érintetteket azonos méltóságú személyként, s nem értékelte mindegyikük szempontjait azonos körültekintéssel, figyelemmel és méltányossággal. Az ilyen szabályozás a pozitív diszkrimináción belül is alkotmányellenes [1/1995. (II. 8.) AB határozat].

Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata során ez utóbbi körben a mondottak szerint akkor ítélte alkotmányellenesnek a jogalanyok közötti megkülönböztetést, ha a jogalkotó önkényesen, ésszerű indok nélkül tett különbséget az azonos szabályozási kör alá vont jogalanyok között [9/1990. (IV. 5.) AB határozat] . E követelményrendszer érvényesül abban az esetben is, ha nem eleve jogosultak között történik megkülönböztetés [16/1991. (IV. 20.) AB határozat].

A Törvény 16. § (4) bekezdése alapján több szempontból is fennáll az érintettek közötti indokolatlan (azaz önkényes) hátrányos megkülönböztetés tilalma, amit az indítványozó tekintetében több vonatkozásban fennálló valós hátrányos megkülönböztetés formájában igazolhatok.

1. A Törvény 15. § (4) bekezdés alapján történő, teljes követelésről való lemondás szerinti hátrányos megkülönböztetés

A Törvény 16. § szerinti hozamszámítása a gyakorlatban nulla és száz százalék közötti kárrendezést állapít meg (16. ~ (3), (4), (5) és (6) bekezdések). A nullás kárrendezésre jogosultakat a Törvény értelmében a Kárrendezési Alap nem mondatja ugyan le a további követelésükről, mert esetükben kárrendezést nem állapít meg. A Törvény 15. § (4) bekezdése szerint azonban a nullánál nagyobb kárrendezés esetén viszont a kárrendezés feltételeként a teljes, a BEVA kártérítés és az Alap által fizetett kárrendezésen felüli követelésekről is lemondják a károsultakat. Ez oda vezet, hogy egyes károsultaknak akár a BEVA kártérítés után fennmaradó követelésük 0.1%-át kitevő kárrendezésért kellene lemondaniuk a teljes követelésükről, tehát a kárrendezéssel nem fedezett 99.9%-ról is. Ezzel egy időben másoknak (a 3 millió Ft alatti kárral rendelkező, hozamot még fel nem vett károsultaknak) 100% .kárrendezést fizet az Alap, így esetükben hatásában nem kell lemondaniuk semmilyen további követelésről, mert a teljes követelésükhöz hozzájutnak. Tehát a Törvény lényeges különbséget tesz az azonos homogén csoportba tartozó Quaestor-károsultak között.

„[A] diszkrimináció tilalma nem jelenti azt, hogy minden különbségtétel tilos, hanem azt az elvárást fogalmazza meg, hogy a jognak mindenkit egyenlő méltóságú személyként kell kezelnie” {3024/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [47]} Egy ex gratia jellegű juttatás során a jogalkotót "széles körű mérlegelési jog illeti meg mind a jogosulti körnek, mind a juttatás mértékének és egyéb feltételeinek a meghatározása tekintetében. A megkülönböztetés korlátja a pozitív diszkrimináció elvi határa: az egyenlő méltóságú személyként való kezelés feltétlen betartása, illetve az Alkotmányban megfogalmazott alapjogok meg nem sértése. [...] Ezen belül csak az követelhető meg, hogy a nem egyenlő kezelésnek ésszerű oka legyen, azaz ne minősüljön önkényesnek. [16/1991. (IV. 20.) AB határozat, 922/B/2000 AB határozat, 775/B/2009. AB határozat, 32/2015 AB határozat]

Ez azt jelenti, hogy bár ex gratia jellegű kedvezményre senkinek nincs alanyi joga, ha a jogalkotó - mérlegelés alapján - az ilyen jellegű megoldások alkalmazása mellett dönt, a jogosulti kör, a jogosultság mértéke és egyéb feltételei nem határozhatók meg önkényes módon. {3147/2015. (VII. 24.) AB határozat, [32]; 32/2015 (XI. 17.)AB határozat, [77]}.

Álláspontom szerint a további követelésről való lemondás az "egyéb feltételek" közé tartozik, vagyis vonatkozik rá az önkényesség tilalma.

Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésének sérelme miatti alaptörvény-ellenesség akkor állapítható meg, ha a jogszabály a szabályozás szempontjából azonos - homogén - csoportba tartozó (egymással összehasonlítható helyzetben lévő) jogalanyok között tesz különbséget, és a különbségtétel illem. igazolható: az eltérő szabályozásnak nincs ésszerű, kellő súlyú alkotmányos indoka, vagyis önkényes {ld. különösen: 3009/2012. (VI. 21.) AB határozat, Indokolás [54], 43/2012. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [41], 14/2014. (V. 13.)AB határozat, Indokolás [32], 32/2015 (XI. 19.) AB határozat, [80]}

A kérdés ezek után az, hogy a különbségtételnek van-e ésszerű indoka, vagyis hivatkozik-e a jogalkotó olyan szempontokra, amelyek kizárják a megkülönböztetés önkényes voltát {32/2015 (XI. 19.) AB határozat, [86]}.

A törvényjavaslat 15. §-hoz fűzött részletes indoklása szerint „[a] jogosult (BEVA kártalanításon felüli) követelése, az ellenérték összegétől függetlenül, teljes összegben, annak biztosítékaival és a kapcsolódó igényekkel együtt száll át az Alapra az ellenérték megfizetésével egyidejűleg.” Ezzel csupán megismétli a törvény rendelkező részének megfelelő bekezdését, de nem hivatkozik a jogalkotó semmi olyan szempontokra, amelyek kizárják a megkülönböztetés önkényes voltát, ugyanis egyáltalán nem hivatkozik semmilyen szempontra. Vagyis az ésszerű okra hivatkozás hiánya miatt a Törvény 15. § (4) bekezdése az Alkotmánybíróság negyedszázados ítélezési gyakorlata szerint önkényes, tehát sérti az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdését.

Bár álláspontom szerint az egymással összehasonlítható helyzetben lévő jogalanyok közötti, a BEVA kártalanítás után hátramaradó követeléseinek 0%-tól 99.9%-ig terjedő lemondása a kárrendezésben való részvételhez olyan rendkívül nagy különbségtétel, aminek ésszerű, kellő súlyú alkotmányos indoka nem lehet, az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ezt már nem is szükséges vizsgálni, mert az indoklás nélküli különbségtétel már önmagában megalapozza az önkényességet, így a Törvény 15. § (4) bekezdésének alaptörvény-ellenességét.

Az alaptörvény-ellenesnek ítélt rendelkezés: a Törvény 15. § (4) bekezdése.

2. A harmincmillió forint feletti összeggel érintett ügyfelek hátrányos megkülönböztetése

A Törvény 16. § (4) bekezdése következtében a harmincmillió forint feletti összeggel érintett károsultak is hátrányos helyzetbe kerülhetnek más károsultárukhoz képest. A hatályos szabályozás következtében hátrányosabb helyzetbe kerül az a károsult, aki nagyobb összegű követeléssel rendelkezik, mert a Törvény a kárrendezés alapjának felső limitjét 30 millió forintban határozza meg, míg a 16. § (4) bekezdés a hozamok levonását a teljes követelésre érvényesíti. Ez oda vezet, hogy a harminc millió feletti károsultak egy része akkor sem jut semmiféle kárrendezéshez, ha soha semmilyen pénzt nem vett ki a Quaestorból.

Ebben a vonatkozásban is szeretnénk felhívni a tisztelt Alkotmánybíróság figyelmét az előző pontban a Törvény 15. § (4) kapcsolatban leírt érvelésre, ami szerint az ex gratia jellegű juttatások esetén is indokolnia kell a Törvényalkotónak, hogy a jogszabály a szabályozás szempontjából azonos - homogén ~ csoportba tartozó (egymással összehasonlítható helyzetben lévő) jogalanyok között miért tesz különbséget. Az Alkotmánybíróság a Quaestor károsultak kárrendezését biztosító első, 2015. évi XXXIX. törvény kapcsán is kimondta, hogy " [a] vizsgált törvény esetében a legjelentősebb csoportképző ismérv az, hogy a károsultak kárát a velük üzleti kapcsolatban álló pénzügyi befektetési szolgáltató magatartása - illetve fizetéseképtelensége és felszámolása - eredményezte, és azt részben a BEVA fedezi. Az érintett befektetési vállalkozások mindegyike esetében ún. értékpapírhiány

mutatkozik (véltetően fiktív- ügyletkötések, illetve egyéb szabálytalanságok történetek), ebben a vonatkozásban a károsult befektetők összehasonlítható helyzetben vannak, homogén csoportnak minősülnek." {32/2015. (XI. 19.) AB határozat, indoklás [85]. Ebbe a Homogén csoportba a 30 millió feletti Quaeator Károsultak is beletartoznak.

Jelen esetben a különbségtételhez az vezet, hogy a kárrendezés alapjának felső limitjét a Törvény 16. § (3) bekezdése 30 millió forintban határozza meg, míg a 16. § (4) bekezdés a hozamok levonását a teljes követelésre érvényesíti. A törvényjavaslat általános indoklása is a BEVA 2016. jan. 1-től érvényes százezer Eurós értékhatárát nevezi meg a kárrendezés alapjának 30 millió forintban történő limitálása indokaként, illetve a 16. § részletes indoklása szerint "az ellenérték kiszámítása során a 2016. január 1-jétől alkalmazandó BEVA kártalanítási összeget veszi alapul a törvényjavaslat".

A levonásokkal kapcsolatban azonban csak az alábbiakat tartalmazza a törvényjavaslat 16. § részletes indoklása:

"Tekintettel arra, hogy ex gratia juttatásról van szó, így a károsult követeléséből nemcsak az elévülési időn belül realizált hozam vonható le. A törvényjavaslat ezért a számviteli törvényben előírt nyolc éves iratmegőrzési kötelezettséghez köti a hozam levonását, vagyis a kárrendezésre jogosult követeléséből le kell vonni a 2008. január 1-jétől bármely, az érintett értékpapír-kibocsátó által kibocsátott kötvényére tekintettel jóváírt hozamot.

A realizált kamat, hozam leszámítása azért indokolt, mert a vállalatcsoport működése minden esetben arra épült, hogy a hozamot az értékesítésből származó újabb bevételekből fedezték, azaz tényleges kötvényhozam nem realizálódott, a hozam kifizetése tulajdonképpen tőketérülésnek tekinthető."

A kárrendezés alapját ugyan megindokolja a Törvényhozó, azonban a kárrendezés alapjának limitálása és a hozamlevonások alapjának nem limitált volta közötti ellentmondás indoklására kísérletet sem tesz, noha ez okozza azt, hogy a többi károsulttal azonos homogén csoportba tartozó 30 millió feletti károsultak még a 30 millióig terjedő kárrendezést sem kaphatnak, illetve gyakran semmit. Az indoklás hiánya az ex gratia jellegű juttatások alanyai közötti különbségtétel esetén az Alkotmánybíróság az elmúlt negyedszázadban kialakított és következetesen képviselt álláspontja szerint önkényes. A Törvény 16. ~ (4) bekezdése tehát alap törvény-ellenes, mert azonos helyzetben lévő károsultak között tesz hatásában különbséget, viszont ezt a különbséget nem támasztja alá "ésszerű, kellő súlyú alkotmányos indokkal", egyáltalán nem is indokolja. Álláspontom szerint a tisztelt Alkotmánybíróság már pusztán ez alapján, a további indokok részletes vizsgálata nélkül is megállapíthatja a Törvény 16. § (4) bekezdésének alaptörvény-ellenességét.

Ezen felül a hozamlevonások részletes indoklása ("realizált kamat, hozam leszámítása") és a törvény 16. § (4) bekezdése között is ellentmondás van, mert a 30 millió feletti károsultaknál a fel nem vett, de a kárrendezésbe be sem vont hozam nem tekinthető "realizált hozamnak". A 30 millió feletti károsultaknál a magasabb tőke után járó magasabb kamat azt eredményezi, hogy a kárrendezés összege alacsonyabb lesz. Ez főleg azzal támasztható alá, hogy a nem realizált hozamot is számításba veszi a jogalkotó a kárrendezési összeg csökkentésekor, azaz azonos helyzetben levőként kezelik azt, aki érvényesítette a hozamot és azt, aki nem. Ez pedig a XV. Cikk sérelmének és a tulajdonhoz való jog (XIII. cikk) sérelmének alapja lehet, figyelemmel arra, hogy a Törvény - a 16. § (3) bekezdésben - harmincmillió forintban határozza meg a kárrendezés alapjának limitjét.

Mindez azt eredményezi, hogy a Törvény e vonatkozásban a befektetett összeg és a kamatok nagysága alapján hátrányos megkülönböztetésben részesíti a nagyobb összegű, nem realizált kamattal "rendelkező" károsultat. Az önkényes megkülönböztetés e vonatkozásban sérti e károsultak emberi méltóságához való jogát is, azaz a Törvény nem kellően differenciált szabályozása az Alaptörvény XV. cikkével és a II. cikkét is, ami szerint "Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz ... ". Az indítványozókra hátrányos szabály akkor tehet ésszerű alapon különbséget, ha a jogosultsági szempontoknál *objektív feltételeket* határoz meg. Az ilyen szabály nem sérti az Alaptörvény XV. cikkét. Esetünkben azonban egyáltalán nem erről van szó.

Az alaptörvény-ellenesnek ítélt rendelkezés: a Törvény 16. § (4) bekezdése

3. A Quaestor Pénzügyi Tanácsadó Zrt. (QPT) és a Quaestor Értékpapír Zrt. (QÉP) ügyfelei közötti hátrányos megkülönböztetés kérdése

A szabályozás eltérően kezeli a QÉP és a QPT károsultak körét az igényérvényesítés módjával kapcsolatban. A QPT-ügyfeleknek ugyanis külön, bíróságon kell kimondatni a követelés és a kamatok nagyságát. Az IM által adott tájékoztatás szerint ennek indoka az, hogy a QPT-ügyfelek esetében nem áll rendelkezésre értékpapírszámla.

A Törvény *hatásában* visszaható hatállyal teremtett a lejárt kötvények szerződéseikhez joghatályt (lásd még az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmét taglaló fejezetet). A károsultaknak semmi oka nem volt, hogy ezeket a régi, lejárt szerződéseiket megőrizzék, mint ahogy azt az indítványozó sem tette. Ugyanígy iratmegőrzési kötelezettségük a QPT ügyfeleknek sem volt, nyilvánvalóan a QPT ügyfelek egy jelentős része sem őrizte meg a teljes bizonylattörténetét.

A QPT ügyfelek esetében a bíróság tehát csupán a károsultaknál rendelkezésre álló iratok alapján fog dönteni, ami sok esetben nem teljes. Az elvárható gondosság elve alapján ugyanis a QPT ügyfelek döntő többsége nyilván rendelkezik az aktuálisan élő kötvénymennyisége szerződéseivel, de egy nem jelentéktelen részük a teljes múltbéli történetével nem, amit a QPT ügyfelek esetében a bíróság nem is fog észrevenni, hiszen más nyilvántartás nincs.

Ezzel a megoldással a Törvény nem kezeli egyenlő méltóságú félként azokat a QÉP ügyfeleket, akik esetén egy teljes (bár megkérdőjelezhető hitelességű) nyilvántartás van, összehasonlítva a QPT ügyfelekkel, ahol ilyen nyilvántartás nincs, és akik esetén a bíróság adott esetben hiányos "hozott bizonyítékokból" dönt majd a hozamlevonásokról, míg ezen ügyfeleknek nyilvánvalóan nem érdekük a teljes levonásuk igazolása.

Az alkotmánybírói gyakorlat az *ex gratia* jellegű juttatásoknál is megköveteli azt, hogy a szabályozásnak "ésszerű, kellő súlyú alkotmányos indoka" legyen. [16/1991. (IV. 20.) AB határozat, 922/B/2000 AB határozat, 775/B/2009. AB határozat, 32/2015. (XI. 19.) AB határozat]

Ez azt jelenti, hogy bár *ex gratia* jellegű kedvezményre senkinek nincs alanyi joga, ha a jogalkotó - mérlegelés alapján - az ilyen jellegű megoldások alkalmazása mellett dönt, a jogosulti kör, a jogosultság mértéke és egyéb feltételei nem határozhatók meg önkényes módon. [3147/2015. (VII. 24.) AB határozat, [32]; 32/2015 (XI. 19.) AB határozat].

A Törvény előterjesztőjének ismerete szerint is csak az érintett kör egy részénél rendelkezésre álló bizonyítékok (lásd a mellékletben az IM, károsultaknak írt levelét) bevonása a hozamlevonás számításába ellentmond az ésszerűség követelményének, ezért az Alkotmánybíróság 25 éve töretlenül alkalmazott gyakorlata szerint önkényesnek minősül [16/1991. (IV. 20.) AB határozat, 922/B/2000 AB határozat, 775/B/2009. AB határozat], ami miatt a Törvény 16. § (4) bekezdése álláspontunk szerint alaptörvény ellenes.

Véleményem szerint ezzel a megoldással a Törvény előterjesztője a kárrendezés, az *ex gratia* jellegű juttatás össz nagyságát kívánta csökkenteni, álláspontunk szerint alaptörvény-ellenesen. Fel kívánjuk hívni a tisztelt Alkotmánybíróság figyelmét, hogy a Törvényhozónak erre az Alaptörvénnyel konform módon is lehetősége volt, alapjogot nem sértve, amit a törvényhozó meg is tett, ugyanis a Törvény 16. § (6) bekezdése értelmében a 3 millió feletti követeléssel rendelkező károsultaktól 11% önrészt rendel levonni.

A másik nagyon jelentős különbségtétel a QPT és QÉP károsultak között, hogy a hozamlevonás kapcsán következik be. A QÉP az ügyfelei tekintetében - az értékpapírszámla következtében - rendelkezik hozamkimutatással a korábban jóváírt hozamokat illetően, míg a QPT ügyfelek esetében nincsenek ilyen adatok - mivel a kárt szenvedett kötvények értékpapírszámla hiányában bírósági bizonyítást igényelnek. De ebből kifolyólag a károsult még jóhiszemű magatartása esetén is - a korábbi bizonylatok hiánya esetén - nem mutatható ki megalapozottan a korábban jóváírt hozam. Arról már nem is szólva, hogy ha a károsult rosszhiszemű és eltitkolja az esetleg rendelkezésére álló adatokat a korábban részére jóváírt hozamokról, nem vagy nem a valós hozam kerül számára levonásra. A Törvény nem tudja vagy nem is akarta ezen diszkriminatív helyzetet kezelni. Ebben az

esetben a QPT ügyfelei részesülnek pozitív megkülönböztetésben, előnyben, még abban az esetben is ha ez a jogalkotó feltételezett szándékával - a kártalanítás költségeinek leszorítása - ellentétes.

Az alaptörvény-ellenesnek ítélt rendelkezés: a Törvény 16. § (4) bekezdése.

4. A fiktív és a nem fiktív kötvényesek azonos módon történő kezelése

A Quaestor-cégcsoport kötvénykibocsátása vonatkozásában ismert tény, hogy nem pusztán "piramisjátékra" alapuló tevékenységben merült ki a működése, hanem legális működési területe is volt. Ebből (is) adódóan a cégcsoport által kibocsátott kötvényeknek csak egy rész volt fiktív, és nem vitatottan nem fiktív kötvények kibocsátására is sor került.

A két "kötvény típus" között jogilag jelentős különbség van, mert a "fiktív" kötvények értékesítése érvénytelen szerződésnek minősül, míg a valós kötvények értékesítése nem, így az azokból elért hozam megszerzett jövedelemnek minősül. A törvényjavaslat azonban valamennyi hozamot elvonni rendeli, azokat is, ahol azt valódi kötvények után fizették ki.

A Törvény szabályozása azonban összemosza az illegális és a legális tevékenységet, és azonosan kezeli a fiktív és a nem fiktív kötvényekkel "rendelkező" károsultakat, mégpedig abban a vonatkozásban, hogy a Törvény a kárrendezéskor azoktól a befektetőktől is elvonja a kamatokat (beszámítani rendeli), akik esetében bizonyíthatóan a nem fiktív kötvények voltak túlsúlyban a portfólióban.

Hangsúlyozni kell, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint egy ex gratia jellegű juttatásnál a Törvényhozó nem köteles teljes kárrendezést biztosítani. De a Quaestor kötvények esetében nagyon nagy differencia volt a különböző sorozatú kötvények esetében a valós és a fiktív arányt illetően. Ezt a BEVA kártérítés kezelte, ebből kifolyólag nagyon nagy különbségek alakultak ki a BEVA kártérítés arányai között. De a Törvény a hozam levonás alkalmával már nem tesz különbséget a valós és fiktív kötvények után jóváírt hozamok tekintetében. Ugyanis a jogalkotó a kártérítés csökkentése okán, két különböző, alapjaiban ellentétes jogalapot, indoklást alkalmaz. A BEVA kártérítés meghatározásának okán a fiktív - nem fiktív elkülönítést alkalmaz, míg a Törvény hozamlevonás indoklásánál már csupán a „piramis játék” szisztémára hivatkozik, amely szerint valós eredménytermelő tevékenység nem volt. De ha az utóbbi „feltételezést” vesszük alapul, amelyet jogerős bírósági ítélet nem támaszt alá, a teljes kötvényállományt fiktívnek kellene tekinteni, amely esetben viszont a BEVA kártérítés minden károsultat 20.000 Euróig 100%-ban megilletne a kárt szenvedett kötvényei után. Itt is egyértelműen bizonyítható a hátrányos megkülönböztetés, amely mindig a károsultak számára hátrányos.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ugyanis nem csak abban az esetben áll fenn a hátrányos megkülönböztetés alkotmány által tilalmazott (önkéntes) módja, ha azonos helyzetben levőket megfelelő indok nélkül eltérően kezel a jogi szabályozás, hanem akkor is, ha különböző helyzetben levőket (e lényeges különbségekre tekintet nélkül) azonos szabályozásban részesít.

E tekintetben irányadó az 1/1995. (II. 8.) AB határozat: ex gratia jellegű juttatásokra vonatkozó megállapítása: *"Ahol viszont a törvény az érintettek szempontjait nem azonos körülménnyel és figyelemmel állapítja meg, a pozitív diszkrimináció belül is alkotmányellenes megkülönböztetést alkalmaz."*

Az alaptörvény-ellenesnek ítélt rendelkezés: a Törvény 16. § (4) bekezdése.

5. Az Alapra átszállt követelések hitelezői igénybejelentése

A Törvény 17. § (2) bekezdése szerint „[a]z Alap a követelés (kötvény vagy pénzkövetelés) átszállásától számított 40 napon belül az adós ellen folyamatban lévő felszámolási eljárásban akkor is jogosult hitelezői igényt érvényesíteni, ha a hitelezői bejelentésre rendelkezésre álló határidő eltelt, függetlenül attól, hogy a követelés eredeti jogosultja a hitelezői igényt bejelentette e."

Az indítványozók szempontjából két felszámolási eljárásnak van a Quaestor cégcsoporton belül különös jelentősége:

- A Quaestor Értékpapír Zrt. (felszámolás megindulásának napja 2015. ápr. 22.)
- Quaestor Hrurira Kft (felszámolás megindulásának napja 2016. márc. 10.)

A Törvény parlamenti beterjesztése és a hatályba lépése között kevesebb, mint 40 nap telt el. Tehát a Törvény előterjesztője számára a javaslat parlamenti beterjesztésekor ismert volt, hogy nincs olyan, és már nem is lehet olyan felszámolási eljárás, ami akkor még nem indult meg, de a felszámolási eljárásba való hitelezői igénybejelentés kedvezőbb elbírálást jelentő 40 napos határideje a Kárrendezési Alap 2016. jan. 1-i megalakulása előtt lejár. A Quaestor Hrurira felszámolásába is be tud szállni a teljes megítélt kárrendezéshez tartozó kötvény mennyiséggel a Kárrendezési Alap, és kárigényét majd a kárrendezést elfogadók adatainak megismerése után pontosíthatja. Ez akár már a kárrendezési határozatok előtt is meg tudta volna tenni, a teljes kötvénymennyiséget bejelentve, majd utólag pontosítva.

A 17. § (2) bekezdés jelentősége egyértelműen a Quaestor Értékpapír Zrt. felszámolási eljárása során mutatható ki. A károsultak, így az indítványozók egy része bejelentkezett a felszámolási eljárásba, míg más része a 2015. évi XXXIX törvény végrehajtásában bízva ezt meg sem tette. Később ezt a törvényt a folyamatban lévő alkotmányjogi panaszokra hivatkozva álláspontunk szerint jogellenesen nem hajtották végre, majd annak egyes rendelkezéseit az AB 32/2015. (XI.19.) AB határozatában annak alaptörvény-ellenessége miatt megsemmisítette.

Az új, jelen alkotmányjogi panaszban támadott Törvény pedig már a korábbi törvénnyel szemben az Indítványozók szempontjából korántsem biztosít teljes kárrendezést, vagyis hirtelen nagy jelentősége lett annak, hogy mely követelések esetén nyújtottak be a Quaestor Értékpapír Zrt. felszámolási eljárása során 40 napon belül hitelezői igényt, és hol nem. Ez utóbbi esetben a felszámolási eljárás során gyakorlatilag semmi esély nincs a kár akár részleges megtérülésére.

Hangsúlyozni kell, hogy a kialakult helyzetet nagymértékben az előző törvény alkotmányjogi problémái okozták, ami a Törvényhozó felelőssége. Most a Törvényhozó az új Kárrendezési Alapot kimenti a hátrányos következmények alól, mert számára a 40 napos határidő letelte után is lehetőséget ad a QÉP felszámolási eljárásába olyan kötvényekkel is bejelentkeznie, ahol azt az eredeti jogosultak nem tették meg. Ugyanezt a lehetőséget a felszámolási eljárásba be nem jelentkezett, de most nulla kárrendezést kapóknak, illetve a felszámolási eljárásba be nem jelentkezett, és most az alacsony kárrendezési arány miatt abban részt venni nem kívánóknak nem adja meg. A törvény tehát diszkriminál, nem kezeli az Alapot és az jelen alkotmányjogi panaszt benyújtó indítványozót azonos méltóságú félként.

Ezen felül a 17. § (2) bekezdés hatásában visszamenő hatályú jogalkotást is megvalósít, amit az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmét leíró részben kívánunk támadni.

Az alaptörvény-ellenesnek ítélt rendelkezés: a Törvény 17. § (2) bekezdése

6. A kárrendezési követelések és a hozamlevonások aszimmetrikus bizonyítási kényszere

Az Alaptörvény XV. cikke szerint „[a] törvény előtt mindenki egyenlő”, illetve a "Szabadság és felelősség" fejezetében foglalt I. cikkének (4) bekezdése szerint „[a] törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak”.

Vagyis az Alaptörvény szövegéből közvetlenül kiolvasható, hogy a törvény előtt a Kárrendezési Alap és az Indítványozók a törvény előtt egyenlők.

A Törvény 13. § (3) bekezdése szerint „[a] kérelem benyújtása során a jogosultnak a kérelemben meg kell jelölnie az értékpapír-számlán nyilvántartott kötvények adatait.”. Ezzel egyidőben a Törvény 15. § (3) bekezdése szerint „[a] követelés ellenértékének meghatározásakor a jogosult értékpapírszámláján a befektetési szolgáltató felszámolásának elrendelésekor nyilvántartott kötvény vásárlása érdekében megfizetett összeget, de jogosultanként legfeljebb harmincmillió forintot kell alapul venni.”

A kárrendezés alapját tehát mindkét fél (az Alap és az Indítványozók) nyilvántartásával rendeli el felhasználni a törvény. Ennek az összevetésnek különös jelentősége van, mert a Quaestor az indítványozók számára nem megismerhető módon meghamisított nyilvántartást vezetett, amely hitelességét még a QÉP-et felszámoló PSFN is megkérdőjelezi. A Kárrendezési Alaphoz (illetve a korábban Quaestor Károsultak Kárrendezési Alapjához) a kárrendezést alapját jelentő, tehát pozitív előjelű tételt az indítványozóknak maguknak kellett előterjeszteniük, azt az Alap összevetette a Quaestor nyilvántartásával. Az igénybejelentéshez felhasználható volt ugyan a felszámoló PSFN által kiadott egyenlegközlő, azonban annak tartalmát a károsultak összevethették az aktuális követelésük adásvételi szerződéseivel, amivel az elvárt gondosság alapján rendelkezniük kellett.

Ezzel szemben a számlán jóváírt hozamok levonásánál hasonló egyeztetés nincs.

A lejárt és az indítványozó számláján jóváírt kötvényekhez tartozó adásvételi szerződéseket és egyéb bizonylatokat az indítványozónak az elvárható gondosság elve alapján nem kellett megőrizniük, a törvényjavaslat részletes indoklásában szereplő, a számviteli törvényben előírt nyolcéves iratmegőrzési kötelezettség csak a gazdálkodó szervezet QÉP-et, a forgalmazót terheli, a magánszemély indítványozókat nem. Ezekkel a múltbéli bizonylatokkal az indítványozó nem is rendelkezik, azon oknál fogva, hogy a QÉP-nél rendelkezett internetes elérésű WebBróker nevű rendszer használatához szükséges jogosultsággal, amely rendszer lehetővé tette számára, hogy bármikor a teljes bizonylati rendszert megtekinthesse és arról másolatot készítsen. De a felszámolás megindulását követően mindenféle előzetes értesítés nélkül, ezen rendszer hozzáférési lehetősége megszűnt. Ezen oknál fogva az indítványozó nem is rendelkezett a korábbi ügyleteihez kapcsolódó szerződésekkel és bizonylatokkal, mivel a QÉP értékpapír ügyintézője legtöbb alkalommal nem is adott példányt az indítványozó részére a bizonylatokból, mondván azok bármikor pótolhatóak, illetve a WebBrókerben ellenőrizhetőek. Ezért a kárt szenvedett kötvények esetében is utólag 2015 márciusában lettek a QÉP Miskolci irodájában pótolva a szerződések, de ekkor semmi jel nem mutatott arra, hogy később a lezárt szerződések, bizonylatok is szükségesek lesznek és ezeket is szükségszerű lenne pótolni. Miután a QÉP irodák megszűntek és a WebBróker rendszer nem elérhető semmilyen lehetőség nincs a bizonylatok pótlására.

A ténylegesen visszaható hatály miatt a hozamlevonáshoz szükséges iratok csak a Quaestor Értékpapír Zrt-nél található meg, vagyis a 16. § (4) bekezdés hozamlevonásokat az Alap szükségszerűen csak a QÉP az indítványozók számára meg nem ismerhető módon meghamisított nyilvántartása alapján kényszerül megtenni, mert csak ez áll a QÉP-et felszámoló PSFN rendelkezésére.

A 16. § (4) bekezdés szerinti hatásában visszamenő hatályú jogalkotás nem csak az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmét jelenti, hanem egyben aszimmetrikus bizonyítási kényszerhez is vezet a követelések és a levonások bizonyításakor (miközben az egyik az egyik, a másik a másik fél érdeke), ami viszont az Alaptörvény XV. cikkét is sérti.

Az alaptörvény-ellenesnek ítélt rendelkezés: a Törvény 16. § (4) bekezdése

7. A bruttó illetve nettó hozamok kérdése

Felhívjuk a tisztelt Alkotmánybíróság figyelmét, hogy téves a Törvény 16. § (4) bekezdésének azon értelmezése, hogy az minden esetben a nettó hozamot rendeli levonni. A Kárrendezési Alap határozataiban is megtevesztő a "Levonás: nettó hozamok" megnevezés. A Törvény 16. § (4) bekezdése szerint "a (3) bekezdés szerinti összegből le kell vonni a kárrendezésre jogosultnak vagy jogelődjének 2008. január 1-jétől az 1. § (1) bekezdése szerinti kibocsátó által kibocsátott kötvényére tekintettel jóváírt hozamot", ami a TBSZ számla felszámolása esetén a bruttó hozamot jelenti.

Az alaptörvény-ellenesnek ítélt rendelkezés: a Törvény 16. § (4) bekezdése

8. A Quaestor Ingotlankötvények kérdése

Az Alkotmánybíróság alaptörvény-ellenesnek ítélte az első Quaestor törvényben (2015. évi XXXIX. törvény), hogy az csupán nevesítetten egyetlen brókercsöd károsultjaira, a Quaestor károsultakra

vonatkozott. A Törvényhozó ezt úgy kerülte meg a jelen alkotmányjogi panaszban támadott Törvényben, hogy tulajdonképpen körülírta a Quaestor Hurrira kötvények értékesítését, vagyis ahol az ügylet "a kibocsátó - a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerinti – kapcsolt vállalkozásának minősülő, e törvény hatálybalépésének napján felszámolás alatt álló befektetési szolgáltató által értékesített kötvény (a továbbiakban: kötvény) vásárlására irányult". Ezáltal egyrészt bekerültek a kárrendezésbe Hungária Értékpapír Zrt. ügyfelei is, másrészt viszont tisztán levonásként a Quaestor ügyfelek esetében megjelentek a Quaestor Ingatlankötvények hozamai, ugyanis ezek is a Quaestor vállalatcsoporton belül kibocsátott, a cégcsoporton belüli forgalmazó által értékesített kötvények voltak.

Hangsúlyozni kell azonban a bedőlt Quaestor Hurrira és a Quaestor Pénzügyi Tanácsadó Zrt. (QPT) Ingatlankötvények közötti különbséget.

Az első lényeges különbség:

A Quaestor Hurrira 2015. márc. 9-én tett utólag valótlannak bizonyult csődbejelentést, és a kötvények ellenértékét nem tudta visszafizetni. Vagyis itt vitathatatlanul hiányzik a kötvények ellenértéke. A QPT egy teljesen más jogi személy, egy másik kibocsátó. A QPT Ingatlankötvény-programja 2001 és 2013 között futott, a cég valamennyi hitelezőjének kötvényéből adódó tőkekövetelést és a hozamokat legkésőbb 2013-ben visszafizette. Az utolsó Ingatlankötvény hozamai és kamatai visszafizetése után a kibocsátó QPT még további több, mint 3 évig fizetőképessé maradt, valamennyi további hitelezőjét is kifizette még három évig. A QPT valamennyi Ingatlankötvény-tulajdonost kifizette, így ezek a követelések megszerzett tulajdonná váltak. Sőt a QPT jelenlegi felszámolása során is azon információ került nyilvánosságra a felszámoló közleményeként, hogy a felszámolói vagyon nagyobb mint a felszámolásba bejelentkezett követelések összessége, ezért előreláthatóan minden követelést ki tudnak elégíteni.

Annak az Ingatlankötvények vonatkozásában nincs lényegi relevanciája, hogy a QPT 2015. dec. 12-én ugyancsak felszámolási eljárás alá került. Az Ingatlankötvényeket, a tőkét és a kamatokat már több mint három évvel korábban visszafizette az utolsó fillérig. Nincs olyan bírósági ítélet, ami kimondta volna, hogy a QPT -nél is bűncselekmény történt volna. Ugyan bírósági ítélet a Quaestor Hurrira ügyében sincs, de ott a kibocsátó nyilvánvalóan nem tudott elszámolni a kötvények ellenértékével. A QPT az utolsó fillérig el tudott ugyanezzel számolni, és ismételten hangsúlyozzuk, hogy nincs olyan bírósági ítélet, ami szerint ezt bűncselekményből származó pénzzel tudta csak megtenni. Ez lényegi különbség.

Utalni szeretnénk arra, hogy az AB gyakorlata szerint nem csak abban az esetben áll fenn a hátrányos megkülönböztetés alkotmány által tilalmazott (önkéntes) módja, ha azonos helyzetben levőket megfelelő indok nélkül eltérően kezel a jogi szabályozás, hanem akkor is, ha különböző helyzetben levőket (e lényeges különbségekre tekintet nélkül) azonos szabályozásban részesít.

A második lényeges különbség:

A törvényjavaslat általános indoklása „[egy- két évtizedek óta zajló visszaélések[ről]]” beszél. A piramisjátékok közös jellemzője, hogy a követelések exponenciálisan nőnek. Más szemszögből nézve tehát eleinte még kicsi bűncselekmény által érintett érték, esetünkben tehát eleinte kicsi a fiktív, és igen nagy a valós kötvények aránya. 2001-ben, ha volt is már fiktív kibocsátás (amit bíróság nem mondott ki), annak az aránya még igen kicsi volt, különben a Quaestor sokkal hamarabb bedőlt volna.

Emiatt viszont hatványozottan igaz a fentebb az 4. pontban a fiktív és a nem fiktív kötvényesek azonos módon történő kezeléséről írt érvek, mert az indítványozó által 2001-ben vásárolt QPT Ingatlankötvények esetén. (amik 2011-ben jártak le, és fizettek kamatot) csak igen alacsony fiktív kötvényarány lehetett, ha egyáltalán voltak már fiktív kötvények a Quaestor cégcsoporton belül akkor is, ami nem is bizonyított. Továbbá a jogalkotó az ügyviteli bizonylatok megőrzési idejéből kiindulva 2008-tól nevezi bizonyíthatónak a Q csoport esetén a bűncselekményeket. Bizonyítékok nélkül, beismerő vallomás hiányában a bíróság sem tudja korábbi időponttól megállapítani a törvénysértést. Az Ingatlan Kötvények esetében két sorozat került kibocsátásra 2001-ben és 2003-ban 10 éves futamidőre, majd másodforgalmazás következtében ez a QÉP-nél megvásárolható volt 2011 illetve

2013 lejáratig. A hozam jóváírás viszont a lejárat vagy a lejárat előtti visszaváltáskor került jóváírásra, nem évente, ami gyakori a kötvények esetében. Ebből kifolyólag a 2002 évi és ezt követő hozamot is elvonni rendeli a Törvény abban az esetben ha a kötvény visszaváltása és ezért a hozam jóváírás 2008 január 01. után történt.

A harmadik lényeges különbség:

A Quaestor Hrutira kötvények éves kamatkuponnal rendelkeztek, a hozamokat minden évben jóváírták az ügyfelek pénzeszámláján. Mivel a Quaestor Hrutira Zrt-t 2007-ben alapították, az éves kamatfizetés miatt hozamot először 2008-ban fizetett, de ezek a befektetések nem lehettek 2007-nél régebbiek. A QPT Ingotlankötvények azonban a Quaestor Hrutira kötvényekkel szemben nem rendelkeztek évi kamatkuponnal, hozamot egy összegben a kötvény lejártakor, 10 év futamidő után fizettek. Emiatt viszont egy 2011-ben lejárt, és hozamot 2011-ben fizető kötvény esetében valamennyi 2001-től felhalmozott hozamot le kell vonni a Törvény 16. § (4) bekezdése szerint, mert azt 2011-ben írták jóvá. Az egyszeri, a 10 éves befektetési periódus végén történő hozamjóváírás történhet meg.

Még egyszer ki kell hangsúlyozni, hogy semmilyen bírósági ítélet nem mondja ki, hogy nem eredménytermelő, kizárólag csak „pilóta játék” folyt a Quaestor-nál a Hrutira kötvények esetében 2008-tól. 2008 előtti időpontra, meg a bizonyítás hiánya okán, bizonylatok hiánya következtében, minden bizonyosság szerint már a bíróság sem tudja ezen feltételezést megállapítani. A 2001 és 2003-ban ingatlan fejlesztési céllal kibocsátott kötvények esetében, okkal minden bizonyosság szerint a bíróság nem fogja tudni megállapítani a csalási célból történt kötvénykibocsátást, illetve az eredménytermelő tevékenység hiányát. Köztudott, hogy a Q. 25 éves időszaka alatt milyen ingatlan vagyont halmozott föl, ezen ingatlanok adatai mindenki számára hozzáférhetőek. A Q. tulajdonba kerülés időpontja szintén ellenőrizhető. Nem életszerű és más nyilvánosságot látott pénzügyi „csalások” okán sem feltételezhető, hogy „csalási” céllal hosszú távú ingatlanokat vásároljanak az elkövetők a begyűjtött pénz jórészét ingatlanokra költik és „csak” egy kisebb részét tudják „ellopni”.

A negyedik lényeges különbség:

Az ingatlan kötvények 2001 és 2003 évben történő kibocsátásakor került rögzítésre és engedélyezésre a kötvénysorozat mennyisége, ezen a későbbiekben már nem tudott a QPT változtatni. Feltételezhető, hogy ezen kötöttség okán 2007-ben a Q. Financs Hrutira Kft létrehozásával és más típusú kötvények kibocsátásával, nagyobb mozgásteret kívánt elérni a Q..

2007-től jelentkezhetett olyan forrás mennyiségi és elosztási igény, amely igényelte az új kötvény kibocsátási struktúrát, amely bonyolultsága miatt kevésbé volt ellenőrizhető és átlátható.

A fentiekből következően az Ingotlan Kötvény nem volt már a Q. igényeinek megfelelően bővíthető, más kötvényprogramra volt szükség.

A ötödik lényeges különbség:

A Törvény negatívan megkülönbözteti azon Ingotlan Kötvényeseket, aki több alkalommal visszaváltották és újra megvásárolták az Ingotlan Kötvényt.

Azon károsult aki 2001-ben vásárolta és lejártkor 2011-ben váltotta vissza a kötvényét a Törvény a teljes 10 évre vonatkozó hozamot rendeli elvonni, mivel az ő esetében 2011-ben került jóváírásra a teljes 10 évre vonatkozó hozam. Más károsult aki szintén 2001-ben vásárolta a kötvényét, de időközben -életszerűen 2006 augusztusában a kamatadó bevezetése előtt- eladta, majd újra megvette a kötvényt 2006-ban megkapta a 2001-2006 közötti időszakra vonatkozó hozamot, azt a Törvény nem vonja le, majd újra vásárolta és a 2011-ben lejárt kötvény után 2011-ben már csak a 2006-2011 közötti időszakra kapott hozamot rendeli levonni a Törvény.

Az első esetben 10 éves hozamot von le ugyanolyan befektetésnél, míg második esetben csupán 5 éves hozamot. Mivel a károsultak előre nem láthatták milyen joghátrány éri őket ezen esetben, ezért ez hátrányos megkülönböztetés a Törvény részéről.

Az alaptörvény-ellenesnek ítélt rendelkezés: a Törvény 16. § (4) bekezdése

9. A törvényes kamat illetve az infláció kérdése

A pénz vásárlóértéke 2007 -ben magasabb volt, mint 2015-ben, a Quaestor bedőlésekor, vagyis Törvény különböző helyzetben levőket (e lényeges különbségekre, az inflációra való tekintet nélkül 2007-ben és 2015-ben nyitott befektetői pozíciók esetén) azonos szabályozásban részesít, amikor sem törvényes kamattal, sem inflációval nem számol a Törvény.

Ez a vásárlóerő különbség azonban hatványozottan igaz a QPT Ingatlankötvények esetén, amelyek hozamait hatásában 2001-től rendeli levonni a Törvény. Fel kívánjuk hívni a tisztelt Alkotmánybíróság figyelmét arra, hogy ezekben az években még a mainál lényegesen magasabb, akár kétszámjegyű infláció is volt hosszú éveken keresztül, vagyis 100 Ft. lényegesen magasabb vásárlóerővel rendelkezett, mint 2015. ápr. 22-én, vagy 2016-ban, amikor a Törvény szerint a kifizetések meg fognak történni.

Ez lényeges különbség. A Törvény nem kezeli különbözőként az indítványozót, aki 2001-ben nyitotta befektetői pozícióit egy lényegesen erősebb forint mellett a Quaestornál, és akitől most a Quaestor Ingatlankötvények hozamait a Törvény hatásában 2001-től levonni rendeli.

Itt is hivatkozni szeretnénk arra, hogy az AB gyakorlata szerint nem csak abban az esetben áll fenn a hátrányos megkülönböztetés alkotmány által tilalmazott (önkéntes) módja, ha azonos helyzetben levőket megfelelő indok nélkül eltérően kezel a jogi szabályozás, hanem akkor is, ha különböző helyzetben levőket (e lényeges különbségekre tekintet nélkül) azonos szabályozásban részesít.

Az alaptörvény-ellenesnek ítélt rendelkezés: a Törvény 16. § (4) bekezdése, mivel nem veszi figyelembe, hogy a jóváírt hozamok jelentős része az inflációt kompenzálja.

10. A káronszerzés kérdése

A Törvény alapján -követelés elvonása ellenében- ellenérték fejében biztosít kártalanítást. Van azonban olyan károsult kör aki ellenérték nélkül is részben „kettős” kártalanításban részesül.

Azon 3 millió forintot meg nem haladó károsultak esetén akik több mint 1 millió forint BEVA kártérítést kaptak, és hozamot nem vontak le esetükben, álláspontom szerint megvalósul a káronszerzés ténye. A BEVA 1 millió forintig teljes, míg 1.000.000 és 6.004.200 Ft közötti rész után 10% önrész levonás szerint fizette a kártérítést, de a követelést az önrész vonatkozásában is elvonta, így a 10%-os önrészre vonatkozóan is. Ebből kifolyólag a megjelölt károsult kör 3 millió forint erejéig a BEVA önrészre is kiterjedő kártalanítást kapott, úgy hogy a BEVA önrészre vonatkozóan már nem rendelkezett követeléssel.

Pl: 3.000.000 Ft. kárérték. A BEVA 2.000.000 Ft. hiányzó fiktív kötvény után 1.900.000 Ft kártérítést fizet és a 2.000.000 Ft utáni követelést elvonja. A Törvény szerint a Kártalanítási Alap 1.100.000 Ft kártalanítást fizet, de már csak a maradék 1.000.000 Ft követelést tudja elvonni a kifizetett 1.100.000 Ft ellenében, mivel a károsult nem rendelkezik több követeléssel. Ebből következően a példában szereplő károsult követelés ellentételezése nélkül kap 100.000 Ft. kártalanítást, míg a károsultak nagy része a hozamlevonás okán 40-50, 70-80 %-os kártalanításban részesül csupán a teljes követelésének elvonása után is.

Jelen eset egyrészt jelentős pozitív megkülönböztetésként követelés ellentételezés nélkül „kettős” kártalanításhoz jut, míg a károsultak nagy része jelentős negatív megkülönböztetés miatt az elvont teljes követelés miatt, a levont „bizonyíthatatlan” hozamok okán csupán töredékét kapja csupán meg a befektetett tőkéjének is. Ugyanis életszerűen a legtöbb károsult a jóváírt hozamokat sem vette birtokba azok is kárt szenvedtek. Míg a károsultak példában megjelölt csoportja akinek nem volt, vagy QPT-sként nem kimutatható a korábban jóváírt hozama teljes 100%-os kártalanítást kapott, részben kettős kártalanításban részesült.

Az alaptörvény-ellenesnek ítélt rendelkezés: a Törvény 16. § (4) bekezdése

II. Az Alaptörvény XIII. cikkének sérelme

Az Alaptörvény XIII. cikke szerint:

„(1) Mindenkinnek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

(2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet”.

Az Alkotmánybíróság a tulajdonkorlátozással kapcsolatban több alkalommal is utalt az értékgarancia és a közérdekűség követelményének fontosságára. Ebből adódóan levonható az a következtetés, hogy az *értékgarancia elvét kell érvényesíteni*, amikor a közérdekből történő korlátozás súlyosnak minősíthető, mert a kisajátításhoz hasonló állapothoz vezet a dolog konkrét elvonása nélkül [64/1993. (XII. 22.) AB határozat], vagyis *az érintettet egyenlőtlen és elfogadhatatlan áldozat meghozatalára kényszeríti*, és ezzel súlyosan beavatkozik a tulajdon védelméhez való jogába.

Ezen túlmenően nem alkotmányos az Alkotmánybíróság szerint az olyan szabályozás, amikor a tulajdonkorlátozás a közérdekkel nem arányos [64/1993. (XII. 22.) AB határozat], ami ebben az esetben megvalósul.

1. A Törvény 15. § (4) bekezdés alapján történő teljes követelésről való lemondás miatti tulajdonjog sérelem

1.a. 30 millió felett

A Törvény 16. § (3) bekezdése 30 millióban maximálja a kárrendezés alapjának maximumát, viszont a 15. § (4) bekezdés a teljes követelésről lemondat az Alap javára. Ez azt jelenti, hogy a teljes követelés 30 millió feletti részéről úgy mondatja le a (3) és (7) indítványozókat, hogy a követelésük ezen részére semmiféle kárrendezést nem állapít meg, ezt figyelembe sem veszi a kárrendezés számításakor.

Ezt a követelésrészt tulajdonképpen hatásában kisajátítja, méghozzá kártalanítás nélkül, ami álláspontunk szerint az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdés közvetlen sérelmét jelenti. Utalni szeretnénk arra, hogy az Alapra átszállt követelések prioritását a Törvény 17. § (2) bekezdése megemeli, ami viszont kiüresíti a 13. § (5) bekezdésben biztosított kérelem visszavonási jogot, mert a károsult megtérülési esélyét a felszámolási eljárás során gyakorlatilag a nullára csökkenti, ha kilépnek a kárrendezésből, és az egyéni érdekérvényesítést választják. Vagyis a kárrendezésben való részvétel hatásában kényszerként jelenik meg a formális kilépési lehetőség ellenére, a felszámolási eljárásban a Törvény az Indítványozókat hátrányos helyzetbe hozza, ami miatt onnan megtérülésre gyakorlatilag nem számíthatnak.

Az alaptörvény-ellenesnek ítélt rendelkezés: A Törvény 15. §,(4) bekezdése

1.b. A BEVA kárrendezésben megtérült követelés hozamainak erejéig

A Törvény a BEVA által biztosított kárrendezésen felül biztosít sajátos kárrendezési rendszert, azonban a BEVA kárrendezést is megtartja a BEVA szabályok szerinti összeghatárig, amit az is kifejez, hogy a kárrendezés összegéből a Törvény 16. § (5) és (6) bekezdése levonni rendeli a BEVA által kifizetett kártalanítást.

A Törvény a BEVA kárrendezés erejéig nem fizet kárrendezést (azt a BEVA "biztosítás" fedezi), ezt levonja a kárrendezés összegéből (a káronszerzés elkerülése miatt ez feltétlenül szükséges is), majd levonja az ehhez tartozó hozamokat is a kárrendezés számítása során (ami az ex gratia jellegű juttatás során a törvényhozót megillető nagy mérlegelési jogkört tekintve jogszerűen, tisztességesen alkalmazván nem lenne alaptörvény-ellenes). A Törvény tehát a BEVA kárrendezés során megtérült követelés hozamait is kizárja a kárrendezés köréből, ahhoz semmilyen kárrendezést nem rendel.

A törvény 15. § (4) bekezdése tulajdonképpen hatásában ezt a követelésrészt is kisajátítja (a BEVA kártalanításhoz tartozó megtérült követelésrész hozamait), méghozzá kártalanítás nélkül, ami álláspontunk szerint az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdés közvetlen sérelmét jelenti.

Az alaptörvény-ellenesnek ítélt rendelkezés: A Törvény 15. § (4) bekezdése

2. Az Alapra átszállt követelések hitelezői igénybejelentése

Azzal, hogy a Kárrendezési Alap utólag, a 40 napos határidőn túl is úgy be tud jelentkezni a Quaestor Értékpapír Zrt. felszámolási eljárásába, úgy, mintha a követelések eredeti jogosultjai azt megtették volna (amint azt az Alaptörvény XV. cikkének sérelmét kifejtő fejezetben leírtuk), azzal a Quaestor károsult kör, így az indítványozó tulajdonjogát sérti.

Az alaptörvény-ellenesnek ítélt rendelkezés: a Törvény 17. § (2) bekezdése

III.

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelme - jogállamiság elve (visszaható hatály problematikája) és a jogalkotói hatalommal való visszaélés

1. A visszaható hatály tiltott alkalmazása

Az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

Figyelemmel arra, hogy az Alaptörvény e szabálya (az állam elnevezésétől eltekintve) szó szerint egyezik az Alkotmány jogállamra vonatkozó előírásával, az Alkotmánybíróság gyakorlatából eredő elvárások az Alaptörvény érvényesítésekor is figyelembe veendők.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az alkotmányjogi panaszindítvány esetében a jogállamiság/jogbiztonság alaptörvényi szabályára való hivatkozást csak abban az esetben fogadja el érvelésként, ha a hivatkozás ennek az alaptörvényi elvnek vagy a jogszabály alkalmazásához való kellő felkészülési időre vonatkozó elvárással, vagy a visszaható hatály tilalmának sérelmével függ össze.

Az Alkotmánybíróság ezzel kapcsolatos gyakorlata szerint -amit a 32/2012. (VII. 4.) AB határozatban megerősített - a személyek "körülményeit hátrányosan érintő visszaható hatályú jogalkotás (vagyis a jogszabály kihirdetését megelőző időre való kötelezettség-megállapítás) a jogbiztonságot sérti, a jogalanyok ugyanis nem tudják magatartásukat a jog előírásaihoz igazítani. [Lásd például 37/2011. (V. 10.) AB határozat.] Az Alkotmánybíróság az 57/1994. (XI. 17.) AB határozatában megállapította, hogy *valamely jogszabály a visszaható hatály tilalmát sérti akkor is, ha a hatálybaléptetés nem visszaható hatállyal történt, de a jogszabály rendelkezéseit a jogszabály hatályba lépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell.* (ABH 1994,316,324.)"

A Törvény 16. § (4) bekezdés szerint "A kárrendezésre jogosult részére fizetendő ellenérték meghatározása során a (3) bekezdés szerinti összegből le kell vonni a kárrendezésre jogosultnak vagy jogelődjének 2008. január 1-jétől az 1. § (1) bekezdése szerinti kibocsátó által kibocsátott kötvényére tekintettel jóváírt hozamot."

1.a. Visszamenőleges joghatály lejárt iratokhoz

A szabályozás hátrányos helyzetbe hozza a károsultak nagy részét, mivel korábban semmilyen előírásból nem kellett azzal számolniuk, hogy az iratokat 2008 január 1-ig visszamenőleg meg kellett volna őrizniük. Számos esetben ez teljesen indokolatlan lett volna, más esetben pedig az iratok egyéb okból nem állnak rendelkezésre. De facto tehát azért kerül hátrányosabb helyzetbe az okiratokat nem megőrző személy, mert a törvény 2016-ban a 2008-as állapotokat veszi alapul, amire nem készülhettek az érintettek, így rájuk nézve ténylegesen visszamenőlegesen keletkezik hátrányos helyzet. Emiatt nem tud a gyakorlatban az indítványozó bírósághoz fordulni, aki vitatja az Alap kárrendezési határozatában szereplő levont hozamokat, de azt saját nyilvántartásból ellenőrizni nem tudják.

A Törvény előírása tehát visszamenőlegesen iratmegőrzési kötelezettséget keletkeztet, ami a jogállamiság elvéből levezethető, visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás elvét sérti.

Az alaptörvény-ellenesnek ítélt rendelkezés: A Törvény 16. § (4) bekezdése

1.b. Az Alapra átszállt követelések hitelezői igénybejelentése

Az Alaptörvény XV. cikk és XIII. cikk sérelmeit bemutató esetek között már részletesen leírtuk, hogy a Törvény 17. § (2) bekezdése hatásában visszaható hatályú jogalkotást valósít meg, és azért okozza az ott felsorolt sérelmeket az Indítványozóknak. A Törvény 17. § (2) bekezdése tehát sérti az Alaptörvény XV. és XIII. cikkeit is, de az alap sérelem 17. § (2) bekezdés visszaható hatályában van, ami az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmét jelenti, az Alaptörvény egyéb cikkeinek korábban ismertetett sérelme már csak következmény.

Szeretnénk a tisztelt Alkotmánybíróság figyelmét felhívni a már idézett 57/1994. (XI. 17.) AB határozatra.

Az alaptörvény-ellenesnek ítélt rendelkezés: A Törvény 17. § (2) bekezdése

2. A jogalkotói joggal való visszaélés problematikája

Az Alkotmánybíróság több határozatában is foglalkozott a jogalkotói joggal (hatáskörrel) való visszaéléssel, alapvetően a jogállamiság és a jogbiztonság elvére vetítve az ebből eredő visszaállásokat. A 31/1998. (VI. 25.) AB határozatban a testület kimondta, hogy "a demokratikus jogállamokban - így hazánkban is - a joggal való visszaélés tilalmának érvénye nem szorítkozik egyetlen jogágra, hanem e tilalom - az egyes jogágak sajátosságaitól függő formában - az egész jogrendszerben érvényre jut. A Magyar Köztársaságban az említett tilalomnak az egész jogrendszerre kiterjedő általános érvénye közvetlenül az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdéséből vezethető le". "A kifejtetteknek megfelelően *érvényesül a joggal való visszaélés tilalma a közjogban is, ahol e tilalom egyaránt irányadó a jogalkotó szervek, a jogalkalmazó szervek, illetőleg az ügyfelek megtartására*".

A rendeltetésszerű jogalkotás követelményével kapcsolatban az Alkotmánybíróság a 18/2008. (III. 12.) AB határozatában megerősítette, amit imént idézett döntésében kimondott, mégpedig a közjogra is kiterjedően.

A 31/1998. (VI. 25.) AB határozatban az Alkotmánybíróság a jogalkotói hatalommal való visszaélés körében kialakult eddigi gyakorlatát nem ítélte olyan széles körűnek, amely elegendő alapul szolgálna e fogalom alkotmányos követelménybe foglalt egzakt meghatározására. Mindazonáltal a testület kimondta: az eddigi döntések is alapul szolgálnak annak az általános érvényű következtetésnek a levonására, hogy mivel a joggal való visszaélés tilalmának forrása az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdése, *alkotmányellenes az olyan rendelkezés is, amely amiatt ütközik az említett tilalomba, mert a jogalkotó valamely jogintézményt nem annak jogrendszeren belüli rendeltetése szerinti célra használ fel*.

Az Alkotmánybíróság ugyanebben a döntésében azt is megállapította: *a törvényalkotót is köti a jogalkotói hatalommal való visszaélés tilalma*. Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában a joggal való visszaélés tilalmának közjogi alkalmazása során valamely jogintézmény nem rendeltetésszerű alkalmazását tekintette a tilalom megsértésének [31/1998. (VI. 25.) AB határozat, 29/2005. (VII.14.) AB határozat, 18/2008. (III. 12.) AB határozat].

Jelezzük: a hozamszámítás 2008. január 1-i időponttól induló előírása a károsultak egy részére nézve teljesíthetetlen elvárások megfogalmazásával (a visszaható hatályra ráerősítve) sérti a jogalkotói joggal való visszaélés Alkotmánybíróság által megfogalmazott tilalmát is.

Az alaptörvény-ellenesnek ítélt rendelkezés: A Törvény 16. § (4) bekezdése

IV.

Az Alaptörvény XXVIII. cikke (7) bekezdésének sérelme

Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdése szerint "Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti."

A Törvény 15. § (4) bekezdése szerint „(4) A kárrendezésre jogosult teljes követelése, a követelés biztosítékai, valamint a követeléshez kapcsolódó igények - ide értve a bűncselekménnyel okozott kár megtérítése, illetve az egyéb kártérítés iránti igényeket is - az ellenérték megfizetésével egyidejűleg e törvény erejénél fogva az Alapra szállnak át."

A Törvény e rendelkezése tehát csak akkor teszi lehetővé a kárrendezésben való részvételt, ha a kárrendezésre jogosult "lemond" a későbbi jogérvényesítésről.

Az Alkotmánybíróság a 1036/D/2005. AB határozatban (2010) - korábbi gyakorlatát megerősítve - kimondta: az 1282/B/1993. AB határozatában (ABH, 1994, 675, 679-80., a továbbiakban: Abh.) az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében biztosított alapjog negatív oldalából, a bírósághoz fordulás jogának negatív aspektusából és a szerződési szabadság alkotmányos jogából következik, hogy a szerződő feleknek joguk van arra, hogy egyező szerződési akarattal bizonyos jogszabály által biztosított lehetőségekről kifejezetten lemondjanak, illetőleg a törvényes lehetőségek igénybevétele - amennyiben azok nem feltétlen érvényesülést kívánó rendelkezések - megállapodásukkal kifejezetten kizárják. Vagyis az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében biztosított alapjog negatív oldalát - a bírósághoz fordulás jogáról való lemondást - a szerződő felek a szerződés elemévé is tehetik. A bírósághoz fordulás alapjogának lényegéhez tartozik e jogról való lemondás szerződésbe foglalhatósága is valamely konkrét jogviszonyban vagy eljárásban. A feleknek ez a joga az Alkotmány 57. § (1) bekezdésébe foglalt bírósághoz fordulás alapjogának negatív oldalából következik, amelynek alapján a szerződés tartalmává tehetik azt a rendelkezést is, hogy e jogukkal nem élnek, e jogukról kifejezetten lemondanak. „... a bírói út igénybevételehez való alkotmányos jog [Alkotmány 57. § (1) bekezdés] magába foglalja annak szabadságát is, hogy a fél e jogával ne éljen, arról egy konkrét jogviszonyban szerződéssel kifejezetten lemondjon.

*Jelen esetben azonban hangsúlyozandó, hogy nem szerződő felek önkéntes lemondásáról, hanem törvényi "kényszerről" beszélünk, ami egyrészt alapvető jogot korlátoz (még, ha *formálisan* marad is választási lehetőség, de lásd, hogy a 17. § (2) bekezdésében megvalósuló visszamenőleges hatályú rendelkezés gyakorlatilag kiüresíti a 13. § (5) bekezdésben biztosított kérelem visszavonási jogot, mert a károsult megtérülési esélyét a felszámolási eljárás során az Alap követelésének prioritását megemelő szabály gyakorlatilag lenullázza), illetve az nem felel meg az alapjog-korlátozás feltételeinek (a Törvény általi, jogról való lemondás nem szükséges, másrészt a cél alapjog-korlátozás nélkül is biztosítható). Mivel a szükségtelenség alátámasztható, az arányosság kérdésének vizsgálatára nincs is szükség (voltaképpen lehetőség sem).*

Jelezzük egyben, hogy a diszkriminatív számítási mód e tekintetben is eltérő helyzetet eredményez a károsultak között, mivel a jelentősebb kifizetésre számíthatók várhatóan készségesebben mondanak le a jogérvényesítésről, míg a kisebb összegű vagy semmilyen kifizetésre nem számíthatók inkább élnek a bírósági út hosszadalmas és bizonytalan lehetőségével.

Utalunk arra is, hogy az Alkotmánybíróság korábban megállapította az a tulajdonkorlátozás, amely a tulajdonos jogi autonómiáját annak beleegyezése nélkül egyoldalúan úgy korlátozza, hogy az a kártalanítási igény érvényesítésére vonatkozó jogalap keletkezését kifejezetten megtiltja, aránytalanul tulajdonkorlátozó. Talán ez is megfontolandó érv a jogérvényesítés korlátozásával (és ekként a tulajdonosi jogok érvényesítésével) szemben.

Az alaptörvény-ellenesnek ítélt rendelkezés: A Törvény 15. § (4) bekezdése

E. ZÁRÓ MEGJEGYZÉSEK

Az indítványomban foglalt érvek alapján kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a támadott szabályok alaptörvény-ellenességét állapítsa meg és azokat semmisítse meg.

Az Abtv. 52. § (5) bekezdésének megfelelően kijelentem, hogy jelen alkotmányjogi panasz nyilvánosságra hozatalához **hozzájárok**. Kijelentem továbbá, hogy az indítványomban szereplő személyes adataink nyilvánosságra hozatalához **nem járulok hozzá**.

Melléletek:

Quaestor számlaszerződés - 3 oldal

A felszámoló PSFN egyenlegközlője - 2 oldal

Az egykori Quaestor Károsultak Kárrendezési Alapjának kárrendezési határozata - 3 oldal

A Kárrendezési Alap kárrendezési határozata (nullás) - 3 oldal

Az Igazságügyi Miniszternek írt levél - 2 oldal

A Kárrendezési Alapnak írt levél - 1 oldal

A PSFN felszámolónak írt levél - 1 oldal

A PSFN felszámoló válasz levele - 3 oldal

Budapest, 2016.06.20.

Tisztelettel:



